

బతుకమ్మ

14 ఏప్రిల్ 2024

లోపలి కమ్మల్లో..

కవర్ సోర్ట్

దుమ్ము దులిపేయ్..!

లోలోపలి పెరుగుతున్న కాలుష్యం, ఇంట్లో వాడుతున్న రసాయనాలు, గోడలపై పేరుకుపోయే దుమ్ము, ఇండోర్ మొక్కలు... లాంటి ఎన్నో అంశాలు మన శారీరక, మానసిక ఆరోగ్యం మీద తీవ్రమైన ప్రభావం చూపించేవే. ఇవేవో భయపెట్టాలని చెప్పుకొంటున్న విషయాలు కాదు.

8

5

రామయ్య పెళ్లికి..
పాటల పల్లకి

7

నయా మాల్

16 ▶ కథ..

24 ▶ జాయ సేనాపతి..

31

అత్మియ వాక్యం

రాముడుండాడు రాజ్జివుండాది

ప్ర

తియేటా ఆ గ్రామంలో ఒకటి రెండు ఇండ్లు ఖాళీ అవుతున్నాయి. వ్యవసాయం గిట్టుబాటుకాని వాళ్ళు, వృక్షి పనులకు గిరాకి లేనివాళ్ళు, కూలిపని దొరకని వాళ్ళు గ్రామం విడిని పెడుతున్నారు. వాళ్ళు బ్రతుకు తెరువుకోసం అటు బెజవాడకో, ఇటు మద్రా సుకో లేక సమీప పట్టణాలకో తరలివెళ్ళుతున్నారు. పుట్టి పెరిగిన గడ్డను వదిలి వెళ్ళడం సులభమైన పనిగాదు. ముపై ఏండ్లుగా, సలపై ఏండ్లుగా, యాబై ఏండ్లుగా ఈ గ్రామంలో అటు కున్న అనుబంధాలు ఒక పట్టాన తెగిని కావు. ఆ గ్రామం తిండి పెట్టలేదు. ఐనా అది స్పష్టించిన బంధాలు చాలా బలమైనవి. చిన్నప్పుడు చెడుగుడు అడుకున్న పీధులను, చెమటలు కారుస్తూ దున్నిన పొలాలను, కష్టముఖాలను పంచుకున్న ఇరుగు పొరుగు లను వదిలిపెట్టడం రంపు కోతగా అనిపించేది.

ఆపు నుండి లేగు పాలు పిదికేవాడు వేరుచేస్తాడు. తల్లికోడి నుంచి పిల్లలను గడ్డ వేరుచేస్తుంది. కానీ తమ స్వంత గడ్డ నుంచి తమను వేరుచేస్తున్న శక్తి ఏసో వాళ్ళకు తెలియదు. గ్రామాన్ని వదిలి పెట్టేటప్పుడు లేగ లు, కోడిపిల్లల వలె అంగలార్ఘేవారు; శోంకించేవారు.

తాము ఊరును విడిచిపెట్టే రోజును ముందుగానే నిర్ణయించుకునేవారు. రాహుకాలం, వాహసల లాంబీవి అడ్డురాకుండా చూసుకునేవారు. పొరుగూ శక్కలో ఉండే బంధు, మిత్రులకు ఈ విషయం తెలియజేసే వాళ్ళు. పెండ్లిండ్లు, పెంపకాలు వంటి ఆయా బాధ్యతలను ఆయా వ్యక్తులకు అప్పించేవారు. తాము నిర్ణయించుకున్న రోజు ఎప్పుడు స్సుండా అని అతురతతో ఎదురు చూసేవాళ్ళు. తీరా ఆ రోజు పచ్చేట పృష్ఠకి వాళ్ళ మనో నిఖ్యారం నీర్దేషార్థీది. సామాను సర్కోర్ వడానికి చేతులు నిరాకరించేవి. గడప దాటడానికి కాళ్ళు నిరాకరించేవి. వీడ్జ్‌లు చెప్పుడానికి నోరు నిరాకరించేది. అప్పుడు వాళ్ళ సల్కల్కలును సీసాలలో తెచ్చి తాగేవాళ్ళు. ఆ మైకంలో వాళ్ళకు కావలసినంత తెంపు, తెగువ లభించేవి. “యులబారండ్రా. రాము దుండాడు రాజ్జివుండాది. యులబారండ్రా” అని ఒకరి నొకరు పురమాయించుకునే వాళ్ళు. ఇండ్లకు తూశాలు వేసి, ముటలను, పెట్టేలను నెత్తిన పెట్టుకుని కాళ్ళు తడబడుతూ పీధుల వెంబడి నడిచేవాళ్ళు. ఊరు ముంగటకు వచ్చి, వెనుదరిగి ఊరును తేరిపార జాసేవారు. అప్పుడు వాళ్ళ శక్కలో గంగ సుదులు తిరిగేది.

■ డాక్టర్ కేశవరెడ్డి నుంచి...
‘రాముడుండాడు రాజ్జివుండాది’ నుంచి...

ఈ సంచిక్కై మీ
అభిప్రాయాలను
మాకు తెలియజేయండి.

పాస్పు డాఫ్రా
బతుకమ్మ, నమస్తే తెలంగాణ, 8-2-
603/1/7,8,9,కృష్ణారం, రోడ్ నంబర్ 10,
బంజారాపాల్కో, హైదరాబాద్ -500034.

M ఈ-మొబైల్ : sunmag@ntnews.com

